

Besluit Verlenen ontheffing

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 16

Gemeente Neder-Betuwe
T.a.v. [REDACTED]
Burgemeester Lodderstraat 20
4043 ZG OPHEUSDEN

Locatie

Dorpsstraat 30 te IJzendoorn

Gemeente

Neder-Betuwe

Activiteit

Restauratie kerktoeren

Beste [REDACTED],

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag betreffende een restauratieproject waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 zijn kaarten van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

2 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen

Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03876226, 03876227, 03840443, 03840442, 03840441, 03840439, 03840437

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaarten projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

3 van 16

de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

4 van 16

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Gemeente Neder-Betuwe, Burgemeester Lodderstraat 20, 4043 ZG Opheusden, hierna te noemen de aanvrager, van 10 januari 2023 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 10 januari 2023 ontvingen wij een aanvraag van Gemeente Neder-Betuwe voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 24 februari 2023 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 16 februari 2023 hebben verzocht.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Gemeente Neder-Betuwe, Burgemeester Lodderstraat 20, 4043 ZG Opheusden;

voor de soorten, verbodsbepalingen en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belang

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)		

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor Dorpsstraat 30 te IJzendoorn zoals aangegeven in figuur 1 en 2 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2027 zijn uitgevoerd.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder neemt direct contact op met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

6 van 16

onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-000425.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-000425.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-000425.
10. De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2023-000425. In de opdrachtbevestiging wordt een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens worden er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en wordt door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct overhandigd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, natuurbeheer of vergelijkbaar; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

7 van 16

13. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2023-000425.

Soortspecifieke voorschriften

14. Als na 1 april 2026 nog verstorende werkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een actualisatie van het ecologisch onderzoek uit 2022 plaats te vinden.
15. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing worden uitgevoerd.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
17. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
18. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BLJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.

Gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis

19. De tweede en derde verdieping van de kerktoren worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van april - half oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet in de periode mei - eind augustus, zie ook punt 1 onder "preventieve maatregelen"). Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn.
20. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 19. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
21. De tweede en derde verdieping van de kerktoren worden ongeschikt gemaakt door allereerst alle ramen en luiken open te zetten. Zo wordt tocht en lichtinval gecreëerd, wat de ruimtes minder aantrekkelijk maakt voor vleermuizen om te verblijven. Dit effect moet nog worden versterkt door het aanlichten van donkere hoekjes met sterke lampen. De steigers dienen bij de eerste verdieping van de toren vrij te zijn van steigerdoeken. Vanaf de tweede verdieping kunnen de steigers worden voorzien van steigerdoeken. Op deze manier kunnen individuen de kerktoren verlaten en via de kerkramen op de eerste verdieping in de kerktoren terugkeren, en tevens de zolder van het schip van de kerk bereiken. Om te voorkomen dat individuen via de

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

8 van 16

eerste verdieping terugkeren naar de tweede verdieping moeten gaten en kieren in de vloer van de tweede verdieping worden dichtgezet met behulp van schuimrubber.

Daarnaast dienen kieren en gaten bij de deur op de eerste verdieping naar de traptoren aan het eind van elke werkdag dichtgezet te worden met behulp van schuimrubber.

22. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
23. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten blijven hangen tot de werkzaamheden zijn afgelopen, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (mei tot eind augustus) en de winterperiode (half oktober tot april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
24. Om zeker te zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis intact is gebleven, wordt na uitvoering van de werkzaamheden monitoring uitgevoerd. Dit betekent dat de kerktoren minimaal een jaar na uitvoering van de werkzaamheden zal worden geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen, conform de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol 2021.

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

9 van 16

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project**

Initiatiefnemer is voornemens om de toren van de kerk aan de Dorpsstraat 30 in IJzendoorn te restaureren. Hierbij worden de leien van het dak van de toren en de trappentoren verwijderd en vervangen, inclusief loodwerk, goten en luiken. Hiervoor zal de hele toren tot bovenaan de spits in de steigers komen te staan. Daarnaast zal het torenkruis worden vervangen. Aan de binnenzijde van de kerktoren wordt schilderwerk en klein timmerwerk uitgevoerd op de tweede en derde verdieping. Aan de gevels van de kerktoren worden plaatselijk kleine reparaties uitgevoerd aan het voeg- en metselwerk.

De start van de restauratie staan gepland voor half augustus 2023. De duur van de werkzaamheden betreft circa 8 weken. De werkzaamheden aan de binnenzijde van de kerktoren zullen ongeveer in de tweede of derde week van de doorlooptijd worden gestart. De werkzaamheden worden naar verwachting in oktober 2023 afgerond.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan “KERKTOREN DORPSTRAAT 30 TE IJZENDOORN, ACTIVITEITENPLAN” (Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., 2023) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar vleermuizen in 2022.

De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen is vastgesteld dat de kerktoren fungeert als zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, en kraamverblijfplaats en zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis. In de zolder van het schip van de kerk is eveneens een zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld.

Bij het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen is vastgesteld dat de kerktoren fungeert als paarverblijfplaats en zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis. Daarnaast is een baltsend individu van de gewone dwergvleermuis in het schip van de kerk aangetroffen. De bijbehorende paarverblijfplaats bevindt zich vermoedelijk in de zolder van het schip van de kerk of in de kerktoren.

Tijdens het onderzoek naar zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen is vastgesteld dat de kerktoren fungeert als massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Zowel binnen als buiten de kerktoren zijn circa 20 individuen van de gewone dwergvleermuis zwermend waargenomen. Er zijn tevens circa 10 individuen van de gewone dwergvleermuis zwermend aan de bovenzijde van de traptoren van de kerk vastgesteld.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal waargenomen individuen	Locatie
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	1	Kerktoeren 1e verdieping
	Paarverblijfplaats	1	Zolder van het schip/ kerktoreen
	Massawinterverblijfplaats	20+	Kerktoeren
	Massawinterverblijfplaats	5-10	Traptoreen
Gewone grootoorvleermuis	Kraamverblijfplaats	3	Kerktoeren 3e verdieping
	Kraamverblijfplaats	5	Kerktoeren 3e verdieping
	Zomerverblijfplaats	1	Zolder van het schip
	Zomerverblijfplaats	1	Kerktoeren 3e verdieping
	Zomerverblijfplaats	1	Kerktoeren 3e verdieping
	Zomerverblijfplaats	1	Zolder van het schip
	Zomerverblijfplaats	1	Kerktoeren 1e verdieping
	Zomerverblijfplaats	2	Kerktoeren 3 ^e verdieping
	Paarverblijfplaats	1	Kerktoeren 3e verdieping
	Paarverblijfplaats	1	Kerktoeren 2e verdieping
	Paarverblijfplaats	7	Kerktoeren 3e verdieping

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Als gevolg van de werkzaamheden zullen de paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis in de kerktoeren tijdelijk worden aangetast. Op de tweede en derde verdieping wordt namelijk aan de binnenzijde schilder- en klein timmerwerk uitgevoerd, waardoor hier verstoring plaatsvindt. Daarnaast worden, voor het vervangen van het leien dak van de toeren en de trappentoreen, steigers rondom de gehele toeren geplaatst, waarbij de in- en uitvliegopeningen zullen worden geblokkeerd. Na het uitvoeren van de werkzaamheden is de kerktoeren wel weer in dezelfde mate toegankelijk en geschikt voor vleermuizen. De effecten op de verblijfplaatsen zijn hierdoor slechts van tijdelijke aard.

Er vinden geen effecten plaats op de massawinter- en kraamverblijfplaatsen. De werkzaamheden vinden namelijk zoveel mogelijk plaats buiten de winter- en kraamperiode (zie "preventieve maatregelen") en zijn slechts kleinschalig, waardoor deze verblijfplaatsen niet zullen worden aangetast.

Preventieve maatregelen

Om negatieve effecten op vleermuizen zoveel mogelijk te voorkomen worden een aantal preventieve maatregelen genomen, te weten:

1. Het project zal worden uitgevoerd in de periode half augustus-half oktober, buiten de winter- en kraamperiode van de vleermuizen. Vanaf de tweede of derde week zullen de versturende werkzaamheden aan de binnenzijde van de kerktoeren plaatsvinden. Van de gewone grootoorvleermuis is bekend dat deze tot half september gebruik kan maken van de kraamverblijfplaats. De jongen hebben eind augustus vaak de kraamkamer echter al wel verlaten, waardoor de negatieve effecten tot een minimum worden beperkt. Bij de kerktoeren in IJzendoorn is bovendien geen langdurig gebruik van de kraamverblijfplaats waargenomen. Tijdens het reguliere onderzoek is op 11 juli 2022 één individu van de grootoorvleermuis met één jong op de buik waargenomen. In deze periode vliegen de jongen mee op de buik van de moeder. Het is aannemelijk dat dit individu van een andere locatie kraamverblijfplaats afkomstig is en de kerktoeren tijdelijk heeft aangedaan (van de

gewone grootoorvleermuis is bekend dat individuen zich vaak tussen kraamverblijfplaatsen verplaatsen).

Andere individuen met een jong op de buik of individuele jongen zijn niet waargenomen tijdens het onderzoek. Om zeker te zijn dat er geen negatieve effecten op jonge vleermuizen plaatsvinden, zal er door de ecologisch deskundige intensief worden gemonitord voorafgaand aan de werkzaamheden. Hiermee kan de actuele stand bevestigd worden en wordt de kerktoeren pas vrijgegeven als er geen jongen meer aanwezig zijn.

2. De gewone dwergvleermuis neemt doorgaans pas vanaf 15 oktober de winterverblijfplaatsen in gebruik, echter vindt het verkennen van massawinterverblijfplaatsen al plaats in de maanden augustus-september. Hierbij gaan de vleermuizen zwermen rondom de verblijfplaats. Doordat er nu in deze periode werkzaamheden aan de toren plaatsvinden, kunnen vleermuizen hier niet verkennen, waardoor er het risico bestaat dat de toren deze winter niet als massawinterverblijfplaats in gebruik wordt genomen en de vleermuizen gaan uitwijken. Om negatieve effecten op de massawinterverblijfplaats te voorkomen zal de eerste verdieping van de kerktoeren in ieder geval toegankelijk voor vleermuizen blijven en de steigers aan de buitengevel bij de eerste verdieping vrij van doeken gehouden worden. De zolder van het schip biedt eveneens een alternatieve geschikte zwermplaats en uitwijkmogelijkheid. Om de toegang hiertoe te waarborgen wordt het luik op de eerste verdieping van de kerktoeren naar de zolder van het schip van de kerk vrij gehouden van obstakels.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de benodigde alternatieve voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De tijdelijke kasten zijn aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis Gewone grootoorvleermuis	De eerste verdieping van de kerktoeren en de zolder van het schip van de kerk blijven beschikbaar als alternatieve verblijfplaats voor vleermuizen, aangezien hier geen werkzaamheden zullen plaatsvinden. Bij de steigers langs de buitengevel worden ter hoogte van de eerste verdieping geen steigerdoeken aangebracht en het luik op de eerste verdieping van de kerktoeren naar de zolder van het schip van de kerk wordt vrij gehouden van obstakels. Bij deze locaties zijn reeds vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen, waaruit blijkt dat ze toegankelijk en geschikt zijn voor vleermuizen.	Na de werkzaamheden is de kerktoeren weer in dezelfde mate toegankelijk en geschikt voor vleermuizen. Het is daardoor niet noodzakelijk om permanente mitigerende maatregelen te nemen. Om zeker te zijn dat de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis intact is gebleven, wordt na uitvoering van de werkzaamheden monitoring uitgevoerd. Dit betekent dat de kerktoeren minimaal een jaar na uitvoering van de werkzaamheden zal worden geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen, conform de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol 2021.

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

12 van 16

	Op de locaties zijn een groot aantal verblijfsmogelijkheden aanwezig en ze zijn, gelet op het beperkte aantal individuen dat reeds is waargenomen (zie tabel 2), nog niet verzadigd met vleermuizen. Als aanvulling op de alternatieve verblijfplaatsen op de eerste verdieping van de kerktoeren en de zolder van het schip van de kerk, zijn op 13 februari 2023 vier tijdelijke kasten (type VK WS 10 van Vivara Pro) opgehangen aan het kerkgebouw, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden aan de toren. Tijdens de werkzaamheden wordt geen gebruik gemaakt van nachtelijke verlichting, zodat de alternatieve verblijfplaatsen in en aan het kerkgebouw niet verstoord worden.	
--	---	--

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

13 van 16

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

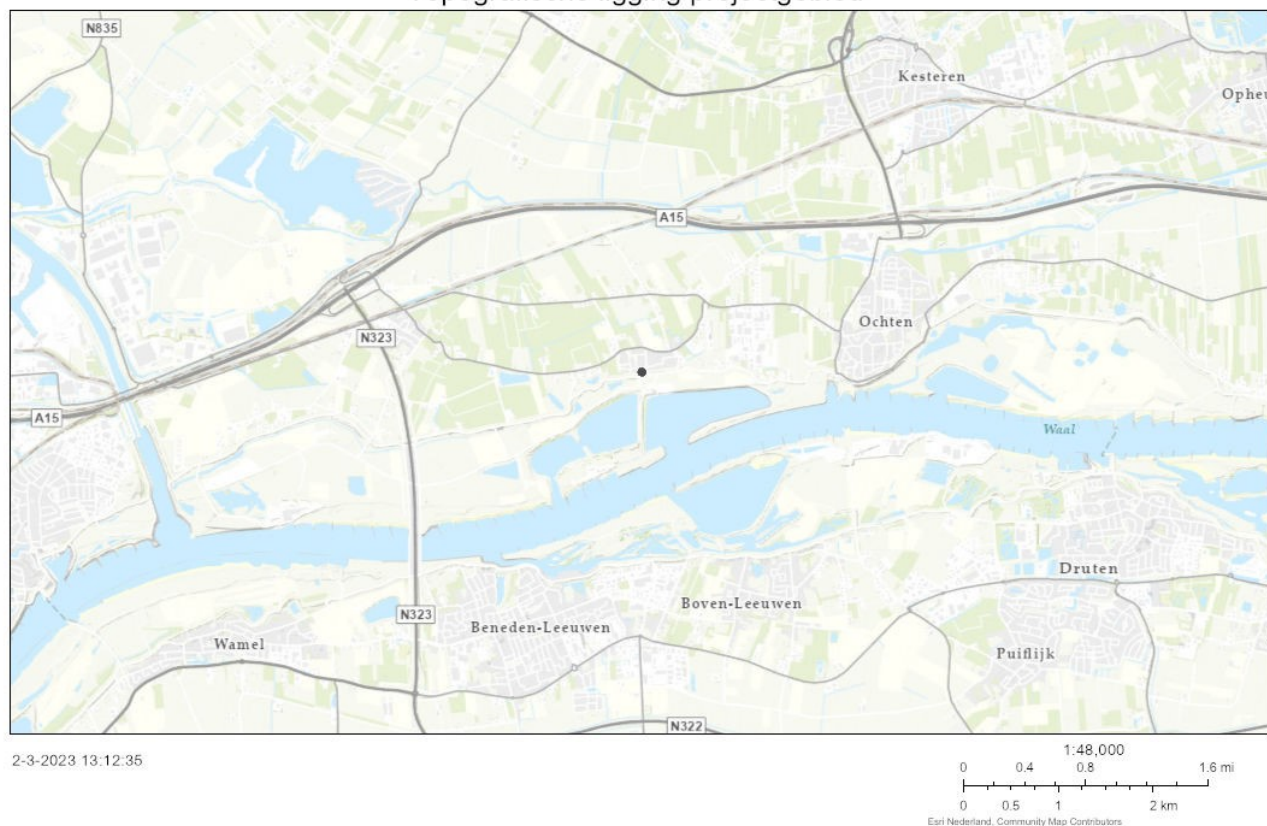
2023-000425

Blad

14 van 16

BIJLAGE 2 – KAARTEN PROJECTGEBIED

Topografische ligging projectgebied

Web AppBuilder for ArcGIS
Esri Nederland, Community Map Contributors | 49cd71203ef64892aad23f93712e0262b | 4843b61107e43158e8e0a2482afba0b | Het Kadaster |

Figuur 1. Topografische ligging projectgebied (zwarte stip).

Datum

22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

15 van 16

Luchtfoto projectgebied

Web AppBuilder for ArcGIS
Esri Nederland, Community Map Contributors | 49cc71203e64892ad2393712e0262b | 4843b61107e43158e6e0a2482af6a0a | Het Kasloster |

Figuur 2. Luchtfoto projectgebied (kerktoren).

Datum

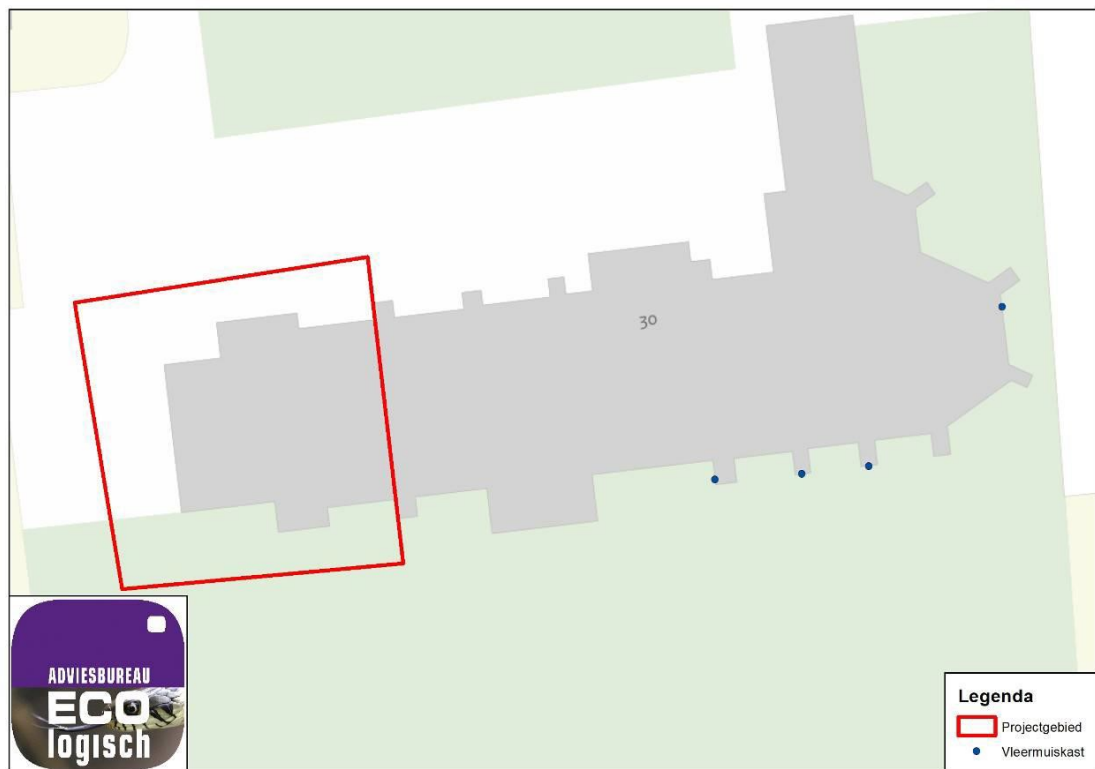
22 mei 2023

Zaaknummer

2023-000425

Blad

16 van 16

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 1. Locaties tijdelijke vleermuiskasten.